Vláda schválila návrh na rozšíření Rotterdamské úmluvy o dvě nebezpečné chemické látky – dekaBDE a PFOA

25.1.2023 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Tato změna umožní kontrolovat přeshraniční pohyb dalších dvou nebezpečných chemických látek (celkově jich tak bude již 54). Díky tomu bude i pro transport DekaBDE a PFOA třeba udělit předchozí souhlas státu, kam se dováží.

Na mezinárodním poli existuje jediná dohoda, která umožňuje kontrolovat pohyb vybraných nebezpečných chemických látek a pesticidů a omezovat jejich nežádoucí dovoz, zejména výměnou informací o vlastnostech těchto nebezpečných látek a vnitrostátní regulací jejich dovozu a vývozu, a tou je Rotterdamská úmluva.

Cílem Rotterdamské úmluvy je ochrana lidského zdraví a životního prostředí v souvislosti s mezinárodním obchodem s určitými nebezpečnými chemickými látkami a umožnění jen takového používání, které je šetrné k životnímu prostředí.

10. zasedání konference smluvních stran Rotterdamské úmluvy, které se konalo v červnu 2022 v Ženevě, přijalo rozhodnutí o zařazení dalších dvou průmyslových chemických látek do přílohy III Úmluvy: dekabromdifenyletheru (dekaBDE) a perfluoroktanové kyseliny (PFOA), jejích solí a příbuzných sloučenin. Tyto látky patří do skupiny perzistentních organických polutantů, tzn. jedná se o sloučeniny, které jsou toxické, těžko odbouratelné v životním prostředí i živých organismech, kde se potom kumulují a zároveň mají schopnost přenosu na velké vzdálenosti.

- Dekabromdifenylether (dekaBDE), který se v průmyslu používá jako zpomalovač hoření např. v plastových dílech při výrobě automobilů a elektrických spotřeb. Patří mezi takzvané perzistentní organické polutanty (POPs), které se jen velmi těžko odbourávají ze životního prostředí.
- Perfluoroktanová kyselina (PFOA), její soli a příbuzné sloučeniny. PFOA se využívá např. ve farmaceutickém průmyslu, při výrobě ochranných pracovních oděvů. Do roku 2025 má výjimku na její použití i fotolitografický průmysl, zdravotnické přístroje a hasící pěny. Patří do široké skupiny perfluorových sloučenin (PFAS), při použití i v životním prostředí odolávají rozkladu. Kontaminují podzemní vody, povrchové vody a půdu.

Rotterdamská úmluva je mezinárodní smlouvou, která umožňuje kontrolovat pohyb vybraných nebezpečných chemických látek a pesticidů a omezovat jejich nežádoucí dovoz, zejména výměnou informací o nebezpečných vlastnostech zařazených látek. V současné době má úmluva 165 smluvních stran vč. České republiky. Zařazením těchto látek do přílohy III se na ně vztahuje postup předchozího souhlasu, na jehož základě všechny smluvní strany rozhodnou, zda či za jakých podmínek s dovozem látky do své země souhlasí.

Na úrovni EU provádí Úmluvu nařízení (EU) č. 649/2012 o vývozu a dovozu nebezpečných chemických látek, které je pro ČR závazné a přímo použitelné. Obě chemické látky jsou tímto nařízením již omezeny.

Na úrovni EU provádí Úmluvu nařízení (EU) č. 649/2012 o vývozu a dovozu nebezpečných

chemických látek, které je pro ČR závazné a přímo použitelné. Obě chemické látky jsou tímto nařízením již omezeny.

https://www.mzp.cz/cz/news_20230125-Vlada-schvalila-navrh-na-rozsireni-Rotterdamske-umluvy-o-dve-nebezpecne-chemicke-latky